

Limba în care ne na tem

Alexa Gavril Bâle

Limba unui popor, a unui neam exprimă, prin Cuvânt, adâncul lucrurilor, ceea ce, cu bună știință, Dumnezeu a ascuns în ele, încă din momentul Creației. Limba, prin cuvânt, care este de la Dumnezeu dat, întru dezvăluirea tainelor lucrurilor, este lucrătoare, este vie.

Enzo Bianchi spunea undeva că: "a vorbi înseamnă a exprima ceea ce se găsește în lucruri, a face vazut și lucrător ceea ce stă în spatele lor, drept realitatea lor."

Dumnezeu a creat lumea, lucrurile, le-a făcut să apară, să se ivească din nimic, din suferință, vorbind, poruncind, prin Cuvântul cel dintr-un început. Alături de viață, cuvântul, limba în care s-a născut, este cel mai mare dar pentru om. Dumnezeu a creat lumea, a făcut să se nască viața, a împărțit neamurile și a întocmit limbile prin care să pătrundă adâncul Creației, pentru fiecare.

Fiind un dar divin, limba este vrednică de venerație. Dumnezeu ne-a creat prin Cuvânt, iar fiul Său, tot prin Cuvântul Evangheliei a venit să ne mântuiască. Acum când limbile se dizolvă, când limbile se volatilizează încet, înmugurind un nou Babilon, când unele mor, se cuvine ca limba care ne-a fost dată de la naștere s-o respectăm, s-o venerăm, ducându-o mai departe.

Jargonul Vavilonului

Nicoară Mihali

Astăzi se călătorește în viitor. Nu mai sunt călători pe drumul spiritului în trecut. Și totuși, vom face un popas în revista "Familia" din 30 martie care apare la Pesta sub conducerea lui Iosif Vulcan. Trecuseră trei ani de la debutul lui Mihai Eminescu în prestigioasa revistă și întemeietorul Școlii pedagogice maramureșene, Ioan Bușiția întreprinde o călătorie în Țara Oașului. Călătoria are loc toamna dar articolul apare în revistă la sfârșitul lunii martie în anul următor, adică în 1869. Dascălul avea 41 de ani și o carieră strălucită la catedră. Este însoțit în călătorie de elevi ce poate peste timp aveau să devină învățători în această parte de țară. Dascălul, de data aceasta, în calitate de reporter al revistei menționate avea să noteze: "Vorbind despre Țara Oașului mă simt provocat de vorba cuiva despre poporul român de acolo care, în genere luat, e un popor sănătos, de statură mijlocie iar coala se vede, adeseori, câte un atlet cu fața după natura rasei romane, mai mult brunetă. Muierile care se ocupă mai mult cu lucrarea câmpului, sunt de o construcție compactă și sănătoasă, mai toate posedă tipul spaniol, cu ochi mari și negri, vioi și plini de expresiune, iar de afli printre frumoasele româncuțe câte una cu ochii albaștri, începe sa te doară sufletul" Reporterul plin de talent asemeni marilor istorici ai antichității a reușit să facă descrierea locuitorilor "țării" celei mai mici din Ardeal. Dar mai ales a reușit să realizeze portretele bărbaților și femeilor trăitori în această parte de

lume. Însemnările călătorului nu se opresc aici. El continuă să noteze: "Dintre toate însă dialectul este caracteristica vârtoasă a oșanului, și îl face ca din câteva cuvinte să îl poți cunoaște. Pronunțarea sunetelor române să nu zic că e strâns gramaticală, cum este, spre exemplu, spre Târnave, în jurul Blajului până la o urâciune prea aspră, dar este cea mai curată și mai plăcută din câte am auzit la românii din toata Austria. Cuvintele sunt alese, curate și frumoase. Jargonul Vavilonului, care domnește la românii amestecați cu ungurii, pe aici deloc nu este cunoscut, sunetele cele putrede de moi vârâte cu forța în limbajul nostru, cu GY, TY, pe aici nu se aud, iar în discursul lor fluid, ce un călător străin îl ascultă întotdeauna cu plăcere, adeseori se aud repetându-se cuvintele provinciale locale ce înseamnă de o cale, de una dată, cu una ocaziune. Poporul e sincer și bun la suflet, cu blândețe se poate conduce la fapte mărețe". Concluzia la care ajunge reporterul este demnă de a fi pusă alături de celelalte maxime filosofice care caracterizează poporul român. Expresia "cu blândețe se poate conduce la fapte mărețe"- relevă o concepție sănătoasă a ziariștilor de atunci. Astăzi trăim în "jargonul Vavilonului" englezesc iar discursul celor ce ne conduc "cu blândețe" este înmuiat în venin. Pe străzile din Paris am putea să ne întâlnim în orice clipă cu oșeni în salopetă de constructori care încă mai vorbesc curat și frumos o limbă românească. Dar pentru această fericire este nevoie de o călătorie în trecut. Limba română este zilnic terfelită pe toate canalele de televiziune unde se folosesc "sunetele putrede și moi". Nimeni nu mai gasește un prieten de o cale cu care să vorbească și curat și frumos. Sunetele se pronunță într-o urâciune prea aspră în toate discursurile vremii pentru că nimeni nu mai face astăzi sacrificii. Iosif Vulcan a murit bătrân în timp ce mai vindea la ușa redacției revista "Familia". Dar cine mai face astăzi asemenea sacrificii pentru Limba Română?

Adrian Lesenciuc,
*Limba română. Fapte
ale spiritului?*

